23/06/2020

Αρχιμ. Δαμασκηνός Θ. Ζαχαράκης, Ηγούμενος Ι.Μ. Αγάθωνος, ο εξ Ευρυτανίας ορμώμενος

/ Ιερές Μονές

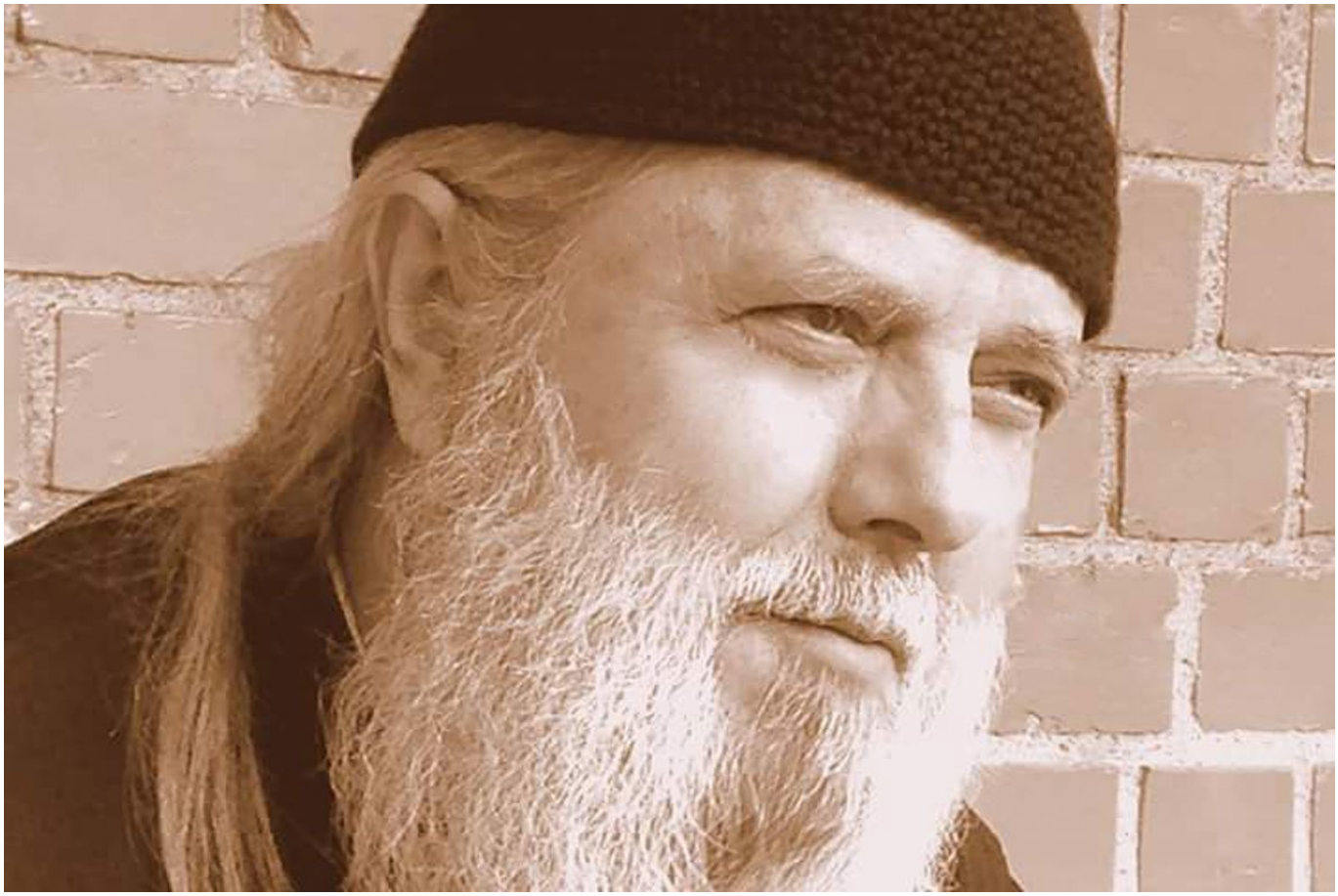

Μακάριος ἀνήρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν. (Ψαλμ. 1,1)

Του Ιωάννη Γ. Ζαχαράκη, Διευθυντή Εκκλησιαστικής Σχολής Λαμίας

Έχουν περάσει τρία ολόκληρα χρόνια από την κοίμηση του π. Δαμασκηνού Θ. Ζαχαράκη, ηγουμένου της Ιεράς Μονής του Αγάθωνα και καθηγητή επί τριακονταετίαν όλην της Εκκλησιαστικής Σχολής Λαμίας. Ο μακαριστός π. Δαμασκηνός υπηρέτησε με την ίδια αγάπη και την ίδια θυσιαστική διάθεση τόσο το μοναστήρι ως μοναχός και ηγούμενος όσο και τη Σχολή ως μαθητής και στη συνέχεια ως καθηγητής. Και αγαπούσε εξίσου και το μοναστήρι και τη Σχολή! Και φυσικά αγαπούσε το ίδιο τόσο τους μοναχούς της μονής όσο και τους ιεροσπουδαστές, τους εκπαιδευτικούς και το προσωπικό της Εκκλησιαστικής Σχολής. Άλλωστε οι μοναχοί του Αγάθωνα είναι όλοι τους αναστήματα της Σχολής

του καιρού του: είτε συμμαθητές του, όπως ο π. Αγάθων, είτε μαθητές του, όπως ο π. Γερμανός, ο π. Βησσαρίων, ο π. Ιερεμίας!

Τέτοια ήταν η αγάπη του π. Δαμασκηνού προς όλους και όλα! Αγαπούσε τους ανθρώπους, αγαπούσε τη φύση, αγαπούσε τα δέντρα, αγαπούσε τα λουλούδια, αγαπούσε τα πουλιά, αγαπούσε τα ζώα, αγαπούσε τις βρύσες με τα γάργαρα νερά, αγαπούσε τα βουνά, αυτά «τα γιγάντια παιδιά της γης», όπως τα αποκαλούσε ο Παλαμάς. Αγαπούσε τον Οικουμενικό Πατριάρχη και ό,τι αυτός συμβολίζει για την Εκκλησία και το Γένος, αγαπούσε τον Αρχιεπίσκοπο και ό,τι αυτός σημαίνει για την Εκκλησία της Ελλάδος, αγαπούσε τους Επισκόπους της Εκκλησίας μας και τους σεβόταν, αγαπούσε και τιμούσε τον Επίσκοπό του, τον εκάστοτε Μητροπολίτη Φθιώτιδος, άλλωστε έφερε τιμητικά το όνομα του μακαριστού Μητροπολίτου Φθιώτιδος Δαμασκηνού Παπαχρήστου (1960-1996), αγαπούσε τους ιερομονάχους, τους ιερείς, τους μοναχούς, τις μοναχές, τους συγγενείς του, τους συγχωριανούς του, τους συμπατριώτες του, αγαπούσε όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους. Αγαπούσε επίσης τους προσκυνητές στο μοναστήρι και ήταν πάντα εκεί για να τους πει λόγο παρηγορητικό, λόγο στηρικτικό, λόγο αγάπης. Αγαπούσε πολύ και όσους ευλαβούνταν τον πατέρα Βησσαρίωνα, τον άγιο Βησσαρίωνα, όπως έλεγε και πίστευε ακράδαντα ότι είναι και όντως είναι! Δεν ήθελε ποτέ να πληγώσει κανέναν και για τίποτε, μικρό ή μεγάλο! Τέλος, και πιο πολύ από όλους και από όλα, αγαπούσε τους αγίους και τους μάρτυρες, αγαπούσε ιδιαιτέρως την Παναγία στην οποία, άλλωστε, έδωσε ολόκληρη την ύπαρξή του, αγαπούσε κατεξοχήν τον Τριαδικό Θεό, τον δημιουργό των πάντων!

Ο πατήρ Δαμασκηνός γεννήθηκε στις 27 Απριλίου του 1950 σε ένα μικρό, ταπεινό χωριό της Ευρυτανίας, το Νέο Αργύρι, -παλαιότερη ονομασία «Τσαπίσματα»-, του παλαιού Δήμου Απεραντίων, το οποίο βρίσκεται στο βορειοδυτικό άκρο της Ευρυτανίας, ανάμεσα σε τέσσερις νομούς, Ευρυτανίας, Καρδίτσας, Άρτας και Αιτωλοακαρνανίας. Είναι στο τετραεθνές, όπως το λένε οι περισσότεροι κάτοικοι της περιοχής! Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού του παρακολουθώντας μαθήματα κοντά σε καλούς και ευσεβείς δασκάλους και αυτό τον επηρέασε πάρα πολύ στην μετέπειτα πορεία του. Ωστόσο, περισσότερο από όλα τον επηρέασε η γνήσια και απλή ευσέβεια του πατέρα του, Θεοφάνη Ζαχαράκη, ο οποίος ήταν άμισθος ιεροψάλτης στο χωριό για πενήντα και πλέον χρόνια, φιλακόλουθος και βιωματικός γνώστης των ιερών γραμμάτων, έχοντας τελειώσει και το Σχολαρχείο της εποχής εκείνης, στο Καρπενήσι. Επίσης, σημαντική επιρροή άσκησε επάνω του η ιεροπρεπής και ευλαβής παρουσία του ιερέα του χωριού του, του παπα-Λάμπρου Τσέτσου, ο οποίος είχε τελειώσει και εκείνος το Σχολαρχείο στην Καρδίτσα, και άφησε φήμη ενάρετου και πιστού κληρικού. Ο μακαριστός παπα-Λάμπρος ήταν γνήσιος ποιμένας και ιερέας, πρότυπο

για όλους τους χωριανούς!

Μετά το Δημοτικό Σχολείο, συνέχισε, κατόπιν εισαγωγικών εξετάσεων, τη φοίτησή του στην α΄ τάξη στο Γυμνάσιο Κερασοχωρίου Ευρυτανίας, μετέπειτα στην β΄ τάξη στο Γυμνάσιο Καρπενησίου και κατόπιν, ύστερα από παρότρυνση του παπα-Λάμπρου και του πατέρα του Θεοφάνη, στην Εκκλησιαστική Σχολή Λαμίας, η οποία, εκτός από αδάπανη μόρφωση και παιδεία, προσέφερε και δωρεάν φιλοξενία στο Οικοτροφείο που συστεγαζόταν με τη Σχολή. Ήταν το καταφύγιο για πολλά παιδιά από ολόκληρη την πληγωμένη και βασανισμένη Ελλάδα των πολέμων και της κατοχής, της φτώχειας και της ανημπόριας! Πολύωρες, ή, κάποιες φορές, πολυήμερες μετακινήσεις και μάλιστα με τα πόδια, στο κρύο και στο χιόνι από το χωριό για να φτάσει μαζί με άλλους συμμαθητές του στο Καρπενήσι και στη συνέχεια με το λεωφορείο της γραμμής στη Λαμία. Η Σχολή για τον πατέρα Δαμασκηνό ήταν το ιερό τέμενος, όπως η κάθε μικρή ή μεγάλη εκκλησία, και έλεγε χαρακτηριστικά, όπως όλοι οι παλαιοί καθηγητές της, ότι είναι θεοσκέπαστη και θεοφρούρητη! Και αλλοίμονο, όπως έλεγε αυστηρά και προς όλους, σε όσους επιχειρήσουν, είτε φανερά είτε κρυφά, να τη βλάψουν!

Παρ’ όλο που ο πατήρ Δαμασκηνός στο επίγειο πέρασμά του γνώρισε μεγάλες δυσκολίες αλλά και μεγάλες στιγμές, καθώς και ιδιαίτερα σημαντικούς ανθρώπους με τους οποίους διατήρησε σχέσεις και επικοινωνία μέχρι το τέλος της ζωής του, η πορεία που στιγμάτισε καθοριστικά τη μετέπειτα εξέλιξή του δεν ήταν άλλη από τη φοίτησή του στην οκτατάξια Εκκλησιαστική Σχολή Λαμίας, όπου μαθήτευσε επί έξι ολόκληρα χρόνια. Η Σχολή, όπως ο ίδιος γράφει σε ένα σύντομο αυτοβιογραφικό σημείωμα, ήταν η «μάνα». Αναφέρει χαρακτηριστικά: «Έτσι τρυπώσαμε στην αγκαλιά της μάνας, όπως λέμε τη σχολή μας όλοι οι απόφοιτοι. Έξι χρόνια στο ευλογημένο σχολείο! Ένα σχολείο πλήρες, με σοφούς καθηγητές. Μάθαμε πολλά! Είχαμε ένα κρεβάτι να γείρουμε το κορμί μας κι ένα πιάτο φαΐ μεσημέρι-βράδυ, για να χορταίνουμε την πείνα μας. Πράγματα πολύ σημαντικά για μας. Αν έλειπαν αυτά, εμείς δεν θα φεύγαμε απ’ τη μιζέρια του χωριού. Δόξα τω Θεώ! Η Σχολή μας αγκάλιασε. Ό,τι είχε μας το έδωσε με την καρδιά της και μεις της αντιπροσφέρουμε και τότε και τώρα και πάντα, όλη μας την αγάπη!».

Οι ιεροσπουδαστές της Σχολής είχαν την ευκαιρία να επισκέπτονται διάφορα προσκυνήματα της Φθιώτιδας, όπως ασφαλώς και το μοναστήρι του Αγάθωνα. Σε μια από αυτές τις επισκέψεις ο πατήρ Δαμασκηνός θα γνωρίσει τον χαρισματικό γέροντα, μακαριστό π. Γερμανό Δημάκο, ηγούμενο τότε της μονής, καθώς και τους άλλους πατέρες του μοναστηριού, τον αγιασμένο άνθρωπο του Θεού πατέρα Βησσαρίωνα και τον απλό, αλλά γεμάτο αγάπη, μακαριστό πατέρα Ιερεμία, οι οποίοι θα τον σημαδέψουν για πάντα στη

μετέπειτα ζωή του. Ο πατήρ Δαμασκηνός, όπως ο ίδιος συχνά έλεγε σε συζητήσεις, εντυπωσιάστηκε και γοητεύτηκε πάρα πολύ από το μοναστήρι και τις ομορφιές του. Οι πατέρες του Αγάθωνα με πρωτεργάτη τον μακαριστό π. Γερμανό είχαν μετατρέψει το μοναστήρι όχι απλά σε έναν τόπο προσευχής και άσκησης, αλλά και σε έναν τόπο ελκυστικό και όμορφο για όλους τους ανθρώπους που το επισκέπτονταν.

Τι να πρωτοθαυμάσει κάποιος στο μοναστήρι του Αγάθωνα, το μοναδικό αγιορείτικο Καθολικό με τα τέσσερα παρεκκλήσια του που δεσπόζει στο κέντρο του μοναστηριού, το θαυμάσιο και ξεχωριστής αρχιτεκτονικής καμπαναριό της μονής που είναι από τα πιο χαρακτηριστικά σε ολόκληρο τον Ελλαδικό χώρο, τα περιποιημένα κελιά των μοναχών και των επισκεπτών, τον Εθνικό Δρυμό της Οίτης, σε έκταση περίπου χιλίων πεντακοσίων στρεμμάτων, την οποία το μοναστήρι παραχώρησε στο Υπουργείο Γεωργίας, για να προστατεύονται και να αναπαράγονται άγρια ζώα, όπως ελάφια, ζαρκάδια, αγριοπρόβατα, αγριοκάτσικα κ.ά., το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας που φιλοξενεί φυτά, ζώα, πουλιά, ερπετά και έντομα της περιοχής της Οίτης, το εκθετήριο πτερωτών θηραμάτων με τους φασιανούς, τις πέρδικες, τα ορτύκια κ.ά. -παλαιότερα ήταν το βασικό κέντρο αναπαραγωγής φασιανών και άλλων πουλιών που χρησιμοποιούσε το Υπουργείο Γεωργίας για να εμπλουτίζει την πανίδα πολλών άλλων περιοχών της χώρας-, τα αιωνόβια δένδρα και πλατάνια, τα καλλωπιστικά φυτά, τα περιποιημένα λουλούδια! «Εδώ οι άνθρωποι δεν κάνουν τίποτε, εδώ όλα τα κάνει ο Θεός» είχε γράψει ο π. Δαμασκηνός με τα δικά του γράμματα σε μία από τις πολλές πινακίδες με διδακτικό περιεχόμενο που είναι αναρτημένες στην αυλή του μοναστηριού! Ήταν ο τόπος που αναπαυόταν! Δεν υπήρχε για τον ίδιο κανένας άλλος τόπος τόσο όμορφος! Μακάρι να είναι και ο Παράδεισος έτσι, έλεγε χαρακτηριστικά! Υπήρχε, για τον π. Δαμασκηνό, ο Άθωνας στο Άγιον Όρος και ο Αγάθωνας στην Οίτη. Την Οίτη, το βουνό των αστείρευτων πηγών και νερών, της μεγάλης βλάστησης και των ξεχωριστών τοπίων, όπως το οροπέδιο του σημείου Βασιλίσσης, το οποίο βρίσκεται σε υψόμετρο 2.116 μέτρων!

Τα χρόνια περνούν και ο πατήρ Δαμασκηνός ολοκληρώνει τις μαθητικές του υποχρεώσεις στην Εκκλησιαστική Σχολή Λαμίας κοντά σε σοφούς και ενάρετους δασκάλους, οι οποίοι τον στιγμάτισαν για πάντα στις μετέπειτα αποφάσεις του. Μετά την αποφοίτησή του, θα υπηρετήσει στην Πολεμική Αεροπορία ως Σμηνίας (υπαξιωματικός) για 28 ολόκληρους μήνες σε διάφορες μονάδες της αεροπορίας, ολοκληρώνοντας τη θητεία του κατά το μεγαλύτερο διάστημα στην Ανδραβίδα της Ηλείας. Μάλιστα, στο Ενημερωτικό Δελτίο του Αρχηγείου Αεροπορίας του έτους 1971 θα δημοσιευθούν και τα πρώτα του ποιήματα. Η θητεία του στην Αεροπορία ήταν και αυτή μεγάλο Σχολείο, όπως έλεγε συχνά, αφού συνάντησε

αξιόλογους ανθρώπους που υπηρετούσαν με πίστη, με αφοσίωση και με αυταπάρνηση την πατρίδα. Μνημόνευε πολλές φορές τους πιλότους μας, τους αετούς των αιθέρων, οι οποίοι ήταν αποφασισμένοι με κάθε τρόπο να υπερασπιστούν τα σύνορα και την τιμή της πατρίδας μας, της Ελλάδας μας. «Δύο σπίρτα ανάβουν την ψυχή μου, η πίστις μου και η πατρίς» ζήτησε ο ίδιος να αναγράφεται στην πλάκα που θα σκέπαζε το σώμα του! Θυμόταν πολλές φορές χαρακτηριστικά τις στιγμές της επιστράτευσης του 1974, αφού επιστρατεύθηκε και ο ίδιος, όταν οι πιλότοι ετοιμάζονταν να πετάξουν με αποφασιστικότητα και περίσσιο θάρρος τα αεροπλάνα μας για να υπερασπιστούν τη δεύτερη πατρίδα μας, την Κύπρο από την τουρκική εισβολή, αλλά δεν έπαιρναν εντολή, δυστυχώς, για να φύγουν και αυτό τους στεναχωρούσε, τους θύμωνε!

Ο πατήρ Δαμασκηνός, αφού ολοκλήρωσε και αυτή την υποχρέωση προς την πατρίδα, γράφτηκε ως αριστούχος, χωρίς εξετάσεις, στη Σχολή Προϊσταμένων των ΕΛΤΑ και παρακολούθησε για ένα μικρό χρονικό διάστημα τα μαθήματα της Σχολής. Ωστόσο, δεν τον ανέπαυε η φοίτησή του εκεί, αφού η εσωτερική του κλίση ήταν αλλού, ήταν προς τα ιερά γράμματα, δηλαδή τις σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία. Παρακολούθησε ελάχιστα προπαρασκευαστικά μαθήματα στην Αθήνα όπου διέμεινε προσωρινά φιλοξενούμενος στον αδελφό του Ηλία και στη συνέχεια εισήχθη το Σεπτέμβριο του 1975 με εισιτήριες εξετάσεις στη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ώριμος πλέον και με μεγάλες εμπειρίες από το διάβα της ζωής, θα εγγραφεί στη Θεολογική Σχολή και θα ξεκινήσει τις Πανεπιστημιακές του Σπουδές. Δεν θα διαμένει όλο το διάστημα στη Θεσσαλονίκη, αλλά θα επιλέξει συνειδητά ως τόπο μόνιμης κατοικίας του την Ιερά Μονή Αγάθωνος, τον τόπο που λάτρεψε όσο τίποτε άλλο στη ζωή του. Την περίοδο των εξετάσεων θα μετακινείται στην αγαπημένη του Θεσσαλονίκη και θα διαμένει σε κάποιους φίλους του ή σε εκκλησιαστικούς χώρους φιλοξενίας, αφού δεν είχε τη δυνατότητα να νοικιάσει σπίτι. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του θα έλθει σε στενή επαφή με πολλούς ανθρώπους από διαφορετικούς χώρους τόσο στο μοναστήρι που το επισκέπτονταν πάρα πολλοί από ολόκληρη την Ελλάδα όσο και στη Θεσσαλονίκη όπου διέμενε για μικρές περιόδους.

Πολλές φορές αναφερόταν σε θαυμαστά γεγονότα που συνέβαιναν κατά τη διάρκεια των εξετάσεων, αφού ο χρόνος του δεν ήταν πάντοτε επαρκής για να προετοιμαστεί κατάλληλα, όπως ο ίδιος επιθυμούσε. Παρά τη δυσκολία αυτή, κατάφερε να λάβει το πτυχίο του στα τέσσερα χρόνια και μάλιστα με σχεδόν άριστα. Δεν ξεχνούσε ποτέ τους Καθηγητές του στο Πανεπιστήμιο, όπως τον μακαριστό π. Ιωάννη Ρωμανίδη που δίδασκε δογματική και τον οποίο θεωρούσε ογκόλιθο της Ορθοδόξου Θεολογίας, τον επίσης αείμνηστο Παναγιώτη Χρήστου,

σοφό Καθηγητή της Πατρολογίας, όπως επίσης και τον Καθηγητή Γεώργιο Γαλίτη, διαπρεπή Καινοδιαθηκολόγο. Ολοκλήρωσε τις πανεπιστημιακές του σπουδές τον Ιούλιο του 1979 έχοντας αποκομίσει κατά τη διάρκεια αυτών των τεσσάρων ετών όχι μόνον πολλές θεολογικές γνώσεις, αλλά και πολλές εμπειρίες βιωματικές που είχε τόσο από τη Σχολή του όσο και κυρίως από το μοναστήρι. Είναι Πανεπιστήμιο ο Αγάθωνας, έλεγε χαρακτηριστικά σ' εμάς τους νεότερους! Συμμετείχε στις μεγάλες εκδρομές της Θεολογικής Σχολής και ήταν ιδιαίτερα αγαπητός τόσο στους συμφοιτητές του όσο και στους καθηγητές, έχοντας μάλιστα και το χάρισμα της μίμησης, ιδιαίτερα των πολιτικών ανδρών της εποχής του, όπως του Κωνσταντίνου Καραμανλή και του Ανδρέα Παπανδρέου, καθώς και της αφήγησης ωραίων διηγήσεων και ανεκδότων.

Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του και αφού αρνήθηκε πρόταση του Καθηγητή της Καινής Διαθήκης Γεωργίου Γαλίτη για συνέχιση των σπουδών του στην αλλοδαπή, επέστρεψε στο μοναστήρι όπου συνέχισε να διαμένει, χωρίς να έχει ακόμη λάβει τις οριστικές αποφάσεις του. Συγχρόνως, διορίστηκε το 1980 εκπαιδευτικός στην Εκκλησιαστική Σχολή Λαμίας και πηγαινοερχόταν καθημερινά από το μοναστήρι στη Λαμία μέχρι τη συνταξιοδότησή του. **Γράφει χαρακτηριστικά για τη Σχολή:** «Με αξίωσε η χάρη του Θεού, να την διακονώ σήμερα σαν καθηγητής της. Διδάσκω μαζί με τους συναδέλφους μου τα ιερά γράμματα στους ιεροσπουδαστές. Προσπαθούμε με ιερό ζήλο, να δώσουμε στα παιδιά μας, ό,τι πήραμε εμείς κι ακόμα περισσότερα. Και το πετυχαίνουμε "του Θεού συνεργούντος", σε μεγάλο βαθμό». Εφάρμοσε δηλαδή την υπόμνηση του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού να διδάσκει τα ιερά και όχι τα άθεα γράμματα στα παιδιά της Σχολής.

Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς από τον πατέρα Δαμασκηνό στην Εκκλησιαστική Σχολή Λαμίας; Την πραότητα με την οποία αντιμετώπιζε όλα τα γεγονότα, τους συναδέλφους του, του μαθητές του, το προσωπικό! Την καλοσύνη και την αγάπη με τις οποίες συνυφαίνονταν κάθε του βήμα, κάθε του επιλογή! Την ευγένεια με την οποία λειτουργούσε σε κάθε του στιγμή, σε κάθε του ενέργεια! Τον χαρισματικό τρόπο μετάδοσης της γνώσης με τον οποίο προσέγγιζε τους μαθητές του, οι οποίοι τον λάτρευαν κυριολεκτικά και δεν ήθελαν να τον αποχωριστούν ακόμη και στα διαλείμματα! Την αγαπητική διάθεση που είχε προς όλους και ιδιαίτερα προς τους μαθητές που είχαν μεγαλύτερη ανάγκη! Πάμπολλοι μαθητές τον θυμούνται και τον μνημονεύουν ως τον αυθεντικό άνθρωπο, ως τον γλυκύ δάσκαλο, ως τον ενάρετο και αμετακίνητο στην πίστη και την Παράδοση της Εκκλησίας ποιμένα, όταν αργότερα μπήκε στη μοναχική και στην ιερατική ζωή και στη συνέχεια έγινε, ζώντος ακόμη του ηγουμένου Γερμανού, ηγούμενος στο μοναστήρι του Αγάθωνα.

Τα χρόνια περνούσαν και ο πατήρ Δαμασκηνός συνέχιζε ακούραστα και αγόγγυστα τον καθημερινό του αγώνα στο μοναστήρι και στο Σχολείο. Ωστόσο, ένα ξαφνικό γεγονός με την υγεία του θα τον σημαδέψει για πάντα στη ζωή του. Ήταν η σοβαρή ασθένεια στο συκώτι του, η κίρρωση του ήπατος, που επέφερε μεγάλη κατάπτωση των δυνάμεών του και τον οδήγησε κοντά στον θάνατο. Τότε, με τον τρόπο που γνώριζε πάντα ο ίδιος, απευθύνθηκε στην Παναγία την Αγάθωνη και ζήτησε τη βοήθειά της, ώστε να γίνει καλά και να συνεχίσει να την υπηρετεί. Και δεν θα αργήσει η Παναγία να ανταποκριθεί! Την άλλη ημέρα θα στείλει έναν άνθρωπο ευγενή και γεμάτο καλοσύνη, τον Αθανάσιο, ο οποίος πολλούς ευεργέτησε και εξακολουθεί να ευεργετεί με την αγάπη του μέχρι και σήμερα, που κατά θαυμαστό τρόπο, θα αναλάβει εξ ολοκλήρου το δύσκολο έργο της αποκατάστασης της υγείας του. Θα συμβούν, όπως ο ίδιος έλεγε συχνά, μεγάλα και θαυμαστά μέχρι την πλήρη, σχεδόν, αποκατάσταση της υγείας του! Η Παναγία και οι άγιοι, οδηγοί και συμπαραστάτες του σε κάθε του βήμα! Ω ευλογημένη μου αρρώστια πόσα μου έμαθες και πόσες ευλογίες μου χάρισες στο πέρασμά σου, έλεγε χαρακτηριστικά ο πατήρ Δαμασκηνός! Και το πίστευε ακράδαντα!

Θα φιλοξενηθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, ήτοι από το Μάρτιο μέχρι τον Οκτώβριο του 1996, στο Μαϊάμι της Φλόριντας των ΗΠΑ κοντά σε υπέροχους ανθρώπους, τον μακαριστό πατέρα Δημοσθένη, την ευλογημένη πρεσβυτέρα του, τα παιδιά τους Ιωάννη και Ευαγγελία, τα εγγόνια τους και όλους ανεξαιρέτως τους Έλληνες της περιοχής, οι οποίοι τον αγάπησαν και τον βοήθησαν στο διάστημα της παραμονής του εκεί μέχρι να βρεθεί το μόσχευμα και να γίνει η μεταμόσχευση του ήπατος. Δίπλα του ο πνευματικός του αδελφός πατήρ Γερμανός, ο σημερινός Ηγούμενος της Μονής, με ιώβεια υπομονή να τον υπηρετεί και να τον στηρίζει σε κάθε του ανάγκη. Πολλά χρωστούσε στον πατέρα Γερμανό και ασφαλώς και ο πατήρ Γερμανός αναγνώριζε ότι τα πάντα ήταν ο Γέροντας όπως και όλοι οι πατέρες της μονής με τους οποίους ζούσε αγαπημένα και χωρίς γκρίνιες, συχνότατες στην οικογενειακή, αλλά και στη μοναχική ζωή! Ο καιρός περνούσε και το μόσχευμα καθυστερούσε! Ήταν 27 Ιουλίου 1996, εορτή του αγίου Παντελεήμονος, και ο πατήρ Δαμασκηνός, θυμήθηκε την σταθερή του τέχνη, παλιά μου τέχνη κόσκινο που λέει και ο λαός, ήτοι να απευθυνθεί στον άγιο Παντελεήμονα, ιατρό και ιαματικό άγιο της Εκκλησίας μας. Προσευχήθηκε το πρωί της ίδιας ημέρας στον άγιο και του ζήτησε να βοηθήσει να βρεθεί το μόσχευμα εγκαίρως, αφού η κίρρωση προχωρούσε και, ενδεχομένως, να μην μπορούσε να γίνει τελικά η μεταμόσχευση, εάν οδηγούνταν σε καρκίνο.

Η ανταπόκριση του Αγίου υπήρξε άμεση! Το βράδυ της ίδιας ημέρας ενημερώθηκε

από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Μαϊάμι της Φλόριντας ότι βρέθηκε συμβατό μόσχευμα από ένα νέο παιδί που είχε τραυματισθεί θανάσιμα. Ο πατήρ Δαμασκηνός, ευχαρίστησε τον άγιο Παντελεήμονα και ετοιμάσθηκε για την μεγάλη και κρίσιμη στιγμή της ζωής του. Εισήλθε αργά το βράδυ στο Νοσοκομείο και αφού έγιναν οι αναγκαίες εξονυχιστικές εξετάσεις ξεκίνησε η μεταμόσχευση του ήπατος, η οποία στέφθηκε με επιτυχία χάρη στις υπεράνθρωπες προσπάθειες της ιατρικής και νοσηλευτικής ομάδας του νοσοκομείου, υπό την καθοδήγηση του Έλληνα Καθηγητή Χειρουργικής και Διευθυντή του Προγράμματος Μεταμοσχεύσεων ήπατος και Γαστρεντερικού του Πανεπιστημίου του Μαϊάμι κ. Ανδρέα Τζάκη! Ο πατήρ Δαμασκηνός, ύστερα από δωδεκάωρη χειρουργική επέμβαση και αρκετές ημέρες νοσηλείας έγινε καλά και μπήκε στο στάδιο της αποθεραπείας. Η ανιδιοτελής βοήθεια όλων των εμπλεκομένων στην ομάδα υποστήριξης του νοσοκομείου ήταν μοναδική! Τα χαμόγελα των ιατρών και των νοσηλευτών του έδιναν πάντα κουράγιο και δύναμη ότι όλα βαίνουν καλώς και γι’ αυτό και ο ίδιος, μετά την περιπέτειά του, δεν σταματούσε να παροτρύνει όλους τους ανθρώπους και ιδιαίτερα τους ιατρούς και τους νοσηλευτές να είναι ευγενικοί και γελαστοί με τους άλλους και ιδιαίτερα με τους ασθενείς τους. Δεν ξεχνούσε ποτέ να μνημονεύει τον θεράποντα ιατρό του κ. Ανδρέα Τζάκη, ο οποίος υπήρξε ο σωτήρας του και ασφαλώς και σωτήρας πολλών άλλων ανθρώπων στο πέρασμά του. Δεν ξεχνούσε επίσης τον δότη και τον μνημόνευε συνεχώς, αφού έλεγε ότι «χάρις σε αυτόν ζω! Είναι αδελφός μου»! Καθιέρωσε μάλιστα και μνημόσυνο, όταν επέστρεψε στο μοναστήρι, υπέρ δωρητών και δοτών οργάνων σώματος, το οποίο τελούσε κάθε χρόνο ο ίδιος με ιδιαίτερη λαμπρότητα και τιμή!

Ο χρόνος κυλούσε γρήγορα και ο πατήρ Δαμασκηνός πήγαινε όλο και καλύτερα με την υγεία του, ώσπου, σχεδόν, αποθεραπεύτηκε πλήρως. Θυμόταν πάντα με ευγνωμοσύνη την αγάπη και τη συμπαράσταση ολόκληρης της Ελληνικής Κοινότητας της Αγίας Σοφίας του Μαϊάμι, ιδιαίτερα όμως τη στήριξη του πρωθιερέα της Κοινότητας, του πατρός Δημοσθένους, ο οποίος ήταν ακούραστος εργάτης του Αμπελώνα του Κυρίου. Δεν ξεχνούσε την αγάπη και την καλοσύνη των παιδιών του, Ιωάννη και Ευαγγελίας, οι οποίοι τον στήριξαν σαν να ήταν αδελφός τους! Θυμόταν τα ταξίδια με τον Γιάννη και την Ευαγγελία σε διάφορα όμορφα μέρη της Φλόριντας και ασφαλώς δεν ξεχνούσε το ταξίδι στη Disneyland. Ο πατήρ Δαμασκηνός ήταν και αυτός ένα «μικρό παιδί» και αγαπούσε ιδιαίτερα τα παιδιά και όλα αυτά που άρεσαν στα μικρά παιδιά! Τέλος Οκτωβρίου του 1996 θα επιστρέψει στην Ελλάδα και στο αγαπημένο του μοναστήρι, ύστερα από μια σύντομη παραμονή στην Αθήνα για να ρυθμίσει τη θεραπεία που έπρεπε να ακολουθήσει στο υπόλοιπο της ζωής του.

Στη συνέχεια τα πράγματα θα κυλήσουν σχετικά ομαλά και ο πατήρ Δαμασκηνός,

μετά από μια μακροχρόνια άδεια από το Σχολείο για λόγους προστασίας της υγείας του, θα επιστρέψει κανονικά στα καθήκοντά του. Η αρρώστια τον έκανε πιο δυνατό και πιο σοφό! Γέροντας και Δάσκαλος! Θα αφιερώσει και πάλι όλες του τις δυνάμεις στη βοήθεια προς τον συνάνθρωπο. Θα είναι παρών, όταν ήταν εφικτό, σε όλες τις χαρές και τις λύπες των ανθρώπων που επισκέπτονταν το μοναστήρι, αλλά και των ανθρώπων ολόκληρης της Φθιώτιδας, την οποία υπεραγαπούσε! Φυσικά και οι άνθρωποι της Φθιώτιδας του ανταπέδιδαν αυτή την αγάπη με κάθε τρόπο και σε κάθε ευκαιρία έως το τέλος!

Δεν έφευγε συχνά από το μοναστήρι, θα λέγαμε σπανίως, ιδιαίτερα μετά τη συνταξιοδότηση από το Σχολείο. Επισκεπτόταν την αγαπημένη του Ευρυτανία και ιδιαίτερα το χωριό του, το Νέο Αργύρι, την οικογένεια του αδελφού του Γεωργίου, τους συγγενείς του και τους συγχωριανούς του. Δεν έλειπαν ασφαλώς και οι εξορμήσεις, οι οποίες, ωστόσο, συνδεόταν πάντα με προσκυνήματα σε μοναστήρια, σε τόπους μαρτυρικούς, σε θρησκευτικές πανηγύρεις της ευρύτερης περιοχής. Χαιρόταν ιδιαίτερα τις συναντήσεις με απλούς και γνήσιους ανθρώπους των ορεινών περιοχών των Αγράφων. Απολάμβανε τις συζητήσεις μαζί τους, κατέγραφε στη μνήμη του διδακτικές διηγήσεις τους και διατηρούσε σταθερούς δεσμούς με όλους αυτούς τους ανθρώπους. Στις ενδιαφέρουσες αυτές περιηγήσεις ήθελε να έχει πάντα στην παρέα του τον π. Νικόλαο, τον ευλαβή ιερέα του χωριού του σήμερα, με τον οποίο αισθανόταν ως αδελφός και χαιρόταν πολύ τη συναναστροφή μαζί του, όπως και τον ξάδελφό του Θωμά, το γιο του παπα-Λάμπρου, τον οποίο θαύμαζε για το ήθος και τις γνώσεις του και ασφαλώς τον π. Γερμανό, τον φύλακα άγγελο, ιδιαίτερα στα θέματα της υγείας του!

Επιστρέφοντας στο μοναστήρι ο πατήρ Δαμασκηνός ξανάρχιζε πάλι τον καθημερινό του αγώνα, ήτοι τη διοίκηση του μοναστηριού, την τέλεση των μυστηρίων με αυτό τον κατανυκτικό τρόπο που μόνο στα μοναστήρια μπορεί κανείς να ζήσει, καθώς και την ωραία συναναστροφή με όλους τους προσκυνητές, μεταξύ των οποίων και άνθρωποι, οι οποίοι τακτικότατα ευρίσκονται στο μοναστήρι υπηρετώντας με χαρά, όπως ο αγαπητός Γεώργιος με σπάνιο ήθος και ευγενή αισθήματα, ο οποίος ψάλλει στην Θεία Λειτουργία της Κυριακής, από την εποχή του π. Γερμανού Δημάκου μέχρι και σήμερα ανελλιπώς και αφιλοκερδώς. Ο γέροντας ήταν πάντα ευχάριστος και χαμογελαστός και πάντα καλοδεχόταν τους ανθρώπους που επισκέπτονταν το μοναστήρι. Ποτέ δεν έφευγε κανείς προσκυνητής από το μοναστήρι, ιδιαίτερα τις Κυριακές και τις μεγάλες εορτές, εάν δεν έτρωγε μαζί τους, στην ίδια τράπεζα με τον ηγούμενο και τους μοναχούς. Χαιρόταν ιδιαίτερα αυτές τις στιγμές! Θα έλεγα, καλύτερα, ότι τις επιζητούσε επίμονα!

Θα μείνει ανεπανάληπτη και αξέχαστη η σκηνή και δεν ήταν η μόνη, που έλαβε χώρα κάποια Κυριακή μετά τη Θεία Λειτουργία, όταν, έξω από το Καθολικό της μονής, περίμεναν να τον χαιρετίσουν μεταξύ πολλών άλλων και μια παρέα τριών φίλων που είχαν έλθει για να εκκλησιασθούν στο μοναστήρι. Ο πατήρ Δαμασκηνός, όπως συνήθως, τους καλημέρισε, τους αγκάλιασε, τους ρώτησε για τους δικούς τους ανθρώπους και αφού είπαν κάποια ακόμη πράγματα, χτύπησε στην πλάτη τους δύο από τους τρείς ανθρώπους με τους οποίους είχε μεγαλύτερη οικειότητα, ώστε να τους αποχαιρετήσει. Τότε ο τρίτος της παρέας γύρισε προς τον πατέρα Δαμασκηνό και του είπε παρακλητικά το εξής: «Παππούλη χτύπα με και εμένα στην πλάτη για να περάσω την εβδομάδα σε παρακαλώ», δηλαδή «χαιρέτησέ με και εμένα πιο οικεία για να περάσω την εβδομάδα που έρχεται, για να αντέξω τις δυσκολίες της ζωής». Και ασφαλώς ο πατήρ Δαμασκηνός, ο οποίος από ευγένεια δεν τον χτύπησε νωρίτερα στην πλάτη, άπλωσε το χέρι του και τον χτύπησε απαλά και φιλικά για να φύγει και αυτός αναπαυμένος και δυνατός! Είναι σκηνές μοναδικές που δεν περιγράφονται, μόνο βιώνονται! Και δεν ήταν ούτε μία ούτε δύο, αλλά πάμπολλες και όλες με κίνητρο την αγάπη και την διάθεση στήριξης προς τον συνάνθρωπο, προς τον άλλο, προς τον κουρασμένο, προς τον ανήμπορο!

Το μοναστήρι του Αγάθωνα για τον π. Δαμασκηνό ήταν το καταφύγιό του! Ήταν, τελικά, ο Παράδεισός του! Καλοδεχόταν πάντα με μια ανοικτή αγκαλιά όλους τους ανθρώπους που επισκέπτονταν το μοναστήρι, τους στήριζε με την εξομολόγηση, με την τέλεση της Θείας Λειτουργίας, καθώς και με το κήρυγμα του Θείου Λόγου, το οποίο ήταν πάντα ζωντανό και εύληπτο. Ο πατήρ Δαμασκηνός δεν χρησιμοποιούσε ορολογία ακατανόητη στην επικοινωνία του με τους ανθρώπους, αντίθετα μιλούσε στην καθημερινή τους γλώσσα, την απλοϊκή και όχι ασφαλώς του συρμού ή την πρόχειρη, ώστε να μπορούν να τον καταλαβαίνουν και να τον νιώθουν. Χρησιμοποιούσε συχνά παραδείγματα ή ιστορίες από το Γεροντικό ή άλλες όμορφες διηγήσεις που είχε ακούσει ή διαβάσει για να διδάσκει τους ανθρώπους. Ο π. Δαμασκηνός διάβαζε μέχρι το τέλος! Αγαπούσε πάρα πολύ τα βιβλία!

Και όπως είναι ευρέως γνωστό, δεν ήταν χαρισματικός μόνο στο κήρυγμα, ήταν χαρισματικός και στην ποίηση, γράφοντας μοναδικά ποιήματα και διασώζοντας έμμετρα πολλές ιστορίες παλαιοτέρων ανθρώπων, καθώς και δικές του, οι οποίες τον είχαν εντυπωσιάσει. Εξέδωσε μάλιστα εν ζωή δύο συλλογές από ποιήματα και πολλές ακόμη μικρότερες ιστορίες ωφέλιμες και διδακτικές. Και φυσικά έγραψε αρκετά ακόμη ποιήματα, τα οποία παραμένουν ανέκδοτα. Δεν θα ξεχάσω ποτέ τα τηλεφωνήματα που συχνά έκανε στο Σχολείο για να μας παρακαλέσει να ελέγξουν τα ποιήματα του για τυχόν λάθη ή αστοχίες οι εκλεκτοί φιλόλογοι της Σχολής μας,

η Αλεξάνδρα, ο Χρήστος, τους οποίους εμπιστευόταν πάρα πολύ, όπως και όλους ασφαλώς τους συναδέλφους του Σχολείου. Φυσικά αυτό συνέβαινε και στο παρελθόν με τον μακαριστό συνάδελφό του Ανδρέα, στον οποίο πάντα εμπιστευόταν τα κείμενά του. Επίσης, θαύμαζε και αγαπούσε απεριόριστα τον παλαιό Διευθυντή της Σχολής, το Στέλιο, τον άρχοντα, όπως τον αποκαλούσε, ο οποίος, εκτός από μεγάλα χαρίσματα, είχε, κατά τον π. Δαμασκηνό, και μεγάλη αγάπη, μεγάλη κατανόηση για τις ανάγκες ολόκληρης της σχολικής μας κοινότητας. Επίσης, εξίσου θαύμαζε και αγαπούσε τον Ανδρέα, καθηγητή Μουσικής της Σχολής εκείνη την περίοδο, για τον οποίο έλεγε χαρακτηριστικά ότι άλλαξε τα πολιτιστικά δρώμενα στη Φθιώτιδα με τον ερχομό του από την όμορφη Μυτιλήνη!

Ωστόσο, η συγκλονιστικότερη, η κορυφαία στιγμή της επίγειας πορείας του, όπως ο ίδιος συχνά έλεγε και ασφαλώς πίστευε ακράδαντα, ήλθε στις 3 Μαρτίου του 2006 με την εκταφή του σκηνώματος του γέροντος Βησσαρίωνος, όταν το σκήνωμα του ταπεινού και ελεήμονος παππούλη βρέθηκε ακέραιο, άφθαρτο και ευωδιάζον! Ο πατήρ Δαμασκηνός, σε συνεργασία με τον τότε Μητροπολίτη Φθιώτιδος κυρό Νικόλαο και υπό την ευλογία του, χειρίστηκαν από κοινού με περισσή διάκριση το θέμα. Άλλωστε, ο ίδιος γνώριζε ότι ο ταπεινός και ελεήμων γέροντας Βησσαρίων είναι άγιος! Δεν χρειαζόταν επιπλέον αποδείξεις, μιλούσε το ίδιο το σκήνωμά του και προπάντων ολόκληρη η βιοτή του, καθώς και η πεποίθηση του λαού γι’ αυτόν! Και αφού πρόλαβε και ολοκλήρωσε, τον Ιούνιο του 2017, με την αμέριστη συμπαράσταση και στήριξη του Ομότιμου Καθηγητού της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γεωργίου Σπανού, το βιβλίο του «Βησσαρίων ο Αγαθωνίτης, ο Ελεήμων Πνευματικός», εκθέτοντας με τρόπο «άρτιο, αντικειμενικό και αληθινό», όπως γράφει ο μακαριστός Μητροπολίτης Φθιώτιδος Νικόλαος προλογίζοντας το βιβλίο, και ασφαλώς χωρίς ψεύδη και υπερβολές, θα προσθέταμε εμείς, τη ζωή, τη δράση και τα θαύματα του αγίου γέροντος Βησσαρίωνος, έφυγε αναπαυμένος στις 23 Ιουνίου 2017 για την αιώνια ζωή, για την αγκαλιά του Θεού. Και δεν είναι τυχαίο, άλλωστε για τον π. Δαμασκηνό δεν υπήρχαν τυχαία πράγματα στη ζωή του ανθρώπου, ότι έφυγε λίγες μόνο ημέρες μετά την ολοκλήρωση του βιβλίου του για τον άγιο γέροντα Βησσαρίωνα, ο οποίος, σημειωτέον, διακριτικά τον είχε εμπνεύσει και παροτρύνει με τη θυσιαστική ζωή και το λόγο του να εισέλθει στη μοναχική και την ιερατική ζωή!

Άκρως συγκινητικές στιγμές εξελίχθηκαν τόσο με την είδηση της κοίμησης του γέροντα Δαμασκηνού όσο και κατά την εξόδιο ακολουθία στην οποία παρέστησαν αρκετοί Μητροπολίτες, κληρικοί, μοναχοί και μοναχές, καθώς και στο σαρανταήμερο μνημόσυνό του, το οποίο τέλεσε ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και

Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος με τη συμμετοχή μεταξύ άλλων και του σημερινού Ποιμενάρχου μας κ. Συμεών, ο οποίος τότε υπηρετούσε ως Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και θα τελέσει το τριετές μνημόσυνο του μακαριστού γέροντος Δαμασκηνού το Σάββατο, 20 Ιουνίου 2020, ως Μητροπολίτης, πλέον, Φθιώτιδος! Συνέρρευσαν στο μοναστήρι πλήθη ανθρώπων, μεταξύ των οποίων πάρα πολλοί απόφοιτοι της Εκκλησιαστικής Σχολής Λαμίας, οι οποίοι δεν λησμόνησαν ποτέ τον καθηγητή, το γέροντα, το συμπαραστάτη στις δυσκολίες τους.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του, ας έχει την ευχή του το Εκκλησιαστικό Σχολείο Λαμίας, ας έχουμε την ευχή του όλοι όσοι τον γνωρίσαμε, τον αγαπήσαμε, τον συναναστραφήκαμε!